

פתיחה לפרק "תמיד נשחט"

"כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכון שמו שם תזבח את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים".

(דברים טו. ז)

"והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה ושחטו אתו כל קהל צרת ישראל בין הערבים".

(שמות יב. ז)

"לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא יליו חלב חגי עד בקר".

(שמות כג. יח)

"לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא יליו לבקר זבח חג הפסח".

(שמות לד. כה)

"ותכּוּ העבּוּדָה ויעמדוּ הפּהגים על עמדם והלויים על מחלקותם כמזות המלך. ושחטו הפסח וזרקו הפהגים מידם והלויים מפשטיהם".

(דברי הימים ב' יג. יא)

פסולות ודיבורים פגומים של המקריבים אותו. למשל, קרבן שחושבים לזרוק דמו שלא בזמן הראוי לכך נפסל פסול חמור (פגול) על ידי מחשבה זו בלבד. קרבן הפסח שיה לשאר קרבנות בפסולי מחשבה אלה, ולא עוד אלא שיש חומרות מיוחדות השייכות רק בקרבן הפסח בלבד, ופרטים בדיני פסולי קרבן הפסח מתבררים במקצתם כאן.

עוד איסור מיוחד יש בפסח והוא האיסור של שחיטת הפסח על החמץ. ויש לברר מה הוא הקרוי שחיטתו על חמץ, ובמה נפסל הקרבן שנשחט בדרך זו. כדרך שיש צורך לברר בפרק זה את הגורמים השונים שיש בהם כדי לפסול את השחיטה. כאן הוא גם המקום לבאר כיצד בעצם היתה ההקרבה נעשית בפועל, וכיצד צריך לחלק את העבודות השונות על מנת להקריב את הקרבן כראוי לו. בירור מכלול הבעיות הקשורות בהקרבת קרבן הפסח הוא ענינו של פרק זה.

פרק זה שייך למסכת פסח שני, העוסקת בדיני קרבן הפסח. פרק זה דן במיוחד בהלכות שחיטת הקרבן.

שאלה ראשונה בדבר קרבן הפסח הריהי: אימתי בדיוק נשחט קרבן הפסח? קביעת הזמנים בתורה היא כללית למדי, ויש לקבוע זמן מוגדר ומצומצם יותר. ועוד: מה הוא היחס בין זמן הקרבת הפסח וזמנם של קרבנות אחרים, מה יש להקדים ומה לאחר? יתר על כן, ערב פסח יכול לחול בימים שונים בשבוע, לעתים גם בשבת או בערב שבת, ויש לדון אם, לפי הצרכים המשתנים, להקדים או לאחר בהקרבת קרבן הפסח – כשיש צורך לעתים לסיים הכל מוקדם יותר, או להתחיל מאוחר יותר.

ובתחום אחר של בעיות; בקרבנות, בשל קדושתם היתרה, יש מצוות מיוחדות ופסולים יתרים. כי הקרבן נפסל לא רק אם נעשו בו דברים שלא כהלכה אלא גם על ידי כוונות